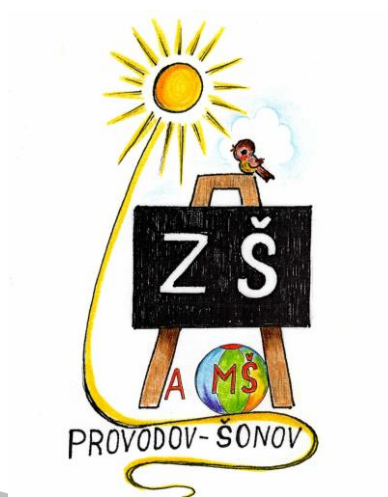

Základní škola a Mateřská škola Provodov - Šonov, okres Náchod

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Motto: „Zdravé a spokojené dítě“

Platnost od 1. září 2019

Projednáno na pedagogické radě dne: 26.8.2019

Čj: 47/2019

Obsah

1	Identifikační údaje o škole	3
	Právní postavení	3
	Zpracování ŠVP	3
	Provozní doba a kapacita MŠ	3
2	Obecná charakteristika školy	4
3	Podmínky vzdělávání	5
	Věcné vybavení	5
	Životospráva	6
	Psychosociální podmínky	6
	Organizační podmínky	7
	Řízení mateřské školy	7
	Personální a pedagogické zajištění	7
	Spoluúčast rodičů	8
	Podmínky vzdělávání dětí se SVP a cizinců	9
	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	9
	Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let	10
	Spolupráce s organizacemi	10
4	Organizace vzdělávání	11
	Provoz mateřské školy	11
	Přijímání dětí	11
	Povinné předškolní vzdělávání	11
	Uspořádání tříd	12
	Organizační řád	12
5	Charakteristika vzdělávacího obsahu	14
	Hlavní cíl	14
	Dlouhodobá strategie	14
	Metody a formy práce	15
	Průběh vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami, dětí nadaných	15
	Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let	16
6	Vzdělávací obsah	17
	Integrované bloky	17
	Barevný podzim	18
	Kouzelná zima	21
	Rozkvetlé jaro	24
	Zábavné léto	27
7	Evaluační systém školy	29
	Systém evaluace a hodnocení v rámci MŠ	29
	Vnější evaluace	29
	Evaluace na úrovni školy	29
	Evaluace na úrovni třídy	29
	Hodnocení dětí	29
	Nástroje hodnocení	30
	Hospitační a kontrolní činnost	30
	Pedagogické a provozní rady	300

1 Identifikační údaje o škole

Zřizovatel:	Obec Provodov – Šonov, Šonov 134, Provodov-Šonov 549 08 491 474 077 starosta@provodovsonov.cz www.provodovsonov.cz
Název školy: Adresa školy:	Základní škola a Mateřská škola Provodov - Šonov, okres Náchod Mateřská škola Šonov 140, Provodov – Šonov 549 08
Kontakt:	+420 725 874 590 (MŠ) +420 725 874 611 (ředitelka) +420 725 874 520 (školní jídelna) msprovodovsonov@gmail.com (vedoucí učitelka MŠ) info@zsprovodovsonov.cz (ředitelka ZŠ) www.zsprovodovsonov.cz IČO: 75016800
Ředitelka školy:	Mgr. Iva Stonjeková
Vedoucí učitelka:	Mgr. Renáta Škaloudová (na mateřské dovolené)
Zastupující vedoucí učitelka:	Bc. Zuzana Uhlířová, DiS.

Právní postavení

Mateřská škola je součástí právního subjektu: Základní škola a Mateřská škola Provodov - Šonov, okres Náchod.

Právní norma - příspěvková organizace

Zpracování ŠVP

ŠVP zpracovala zastupující vedoucí učitelka Bc. Zuzana Uhlířová, DiS. spolu s vedoucí učitelkou Mgr. Renátou Škaloudovou na základě závěrů hodnocení uplynulého školního roku. Program vychází z potřeb dětí, z možností a podmínek školy. Dotýká se oblasti lidových tradic a zvyků, prohlubování citové vazby k přírodě a využití prostředí mateřské školy jako prostředí rodinného typu.

Provozní doba a kapacita MŠ

Provozní doba MŠ Provodov – Šonov je od 6:30 hod. 16:00 hod.

Kapacita mateřské školy 36 dětí.

Děti ve věku 2-4 let tvoří třídu Berušek.

Děti ve věku 4-7 let tvoří třídu Včeliček.

2 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Provodov – Šonov se nachází v části obce - Šonov, za obecním úřadem a hasičskou zbrojnicí. Je dobře dostupná z hlavní cesty, kde se nachází autobusová zastávka. Budova mateřské školy je od základní školy vzdálená cca 650 metrů.

Budova MŠ je jednopodlažní, s přistavěnou hospodářskou částí, kde se nachází kuchyň, ve které se připravují jídla jak pro MŠ, tak také pro Základní školu v Provodově.

Mateřská škola byla původně stavěna jako jednotřídní. Z důvodu velkého počtu dětí musela být v roce 2007 prostorná herna rozdělena na dvě třídy. Šatna, ložnice a sociální zázemí zůstaly pro obě třídy společné. Ranní a odpolední provoz byl spojený. Důsledkem tohoto opatření bylo vzájemné rušení obou tříd při hygieně, stravování a přecházení do šatny.

V roce 2016 proběhla modernizace vstupní haly, rekonstrukce příjezdové cesty a vybudování několika parkovacích míst.

V roce 2019 je prováděna přístavba nové části MŠ a zároveň dochází k rozsáhlé stavební úpravě stávajících prostor. Čímž dojde k vybudování dvou 2 samostatných tříd. Každá třída má svůj vlastní vchod do budovy, vstupní halu, šatnu, ložnici a sociální zařízení. Kapacita MŠ bude tímto navýšena ze stávajících 36 na 50 dětí.

K MŠ patří prostorná zahrada, kterou tvoří jedno pískoviště, houpačky a prolézačky. V plánu je celková rekonstrukce zahrady z dotačních programů. Díky rekonstrukci MŠ má třída Včeliček přístup ze šatny přímo na zahradu.

Prostorovým uspořádáním poskytuje MŠ optimální podmínky pro předškolní výchovu. Třídy, jídelna, ložnice, sociální zařízení a šatny dětí na sebe bezprostředně navazují, umožňují dětem samostatné a bezpečné přecházení v návaznosti na realizované činnosti. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3 Podmínky vzdělávání

Věcné vybavení

MŠ je rozdělena na dvě samostatné třídy. Každá má svůj vlastní vchod, vstupní halu, šatnu, hernu, ložnici a sociální zařízení. Jídelna je pro obě třídy společná. V prostorách obou tříd (vstupní haly, třídy ...) jsou prezentovány práce dětí, které jsou v průběhu roku obměňovány. V obou třídách mají zaměstnanci k dispozici místnost pro personál vybavenou á skříní, stolem a židlemi zakoupenými v roce 2019.

Třídy jsou zařízeny atestovaným nábytkem firmy Makro, zakoupeným v roce 2012. Interiéry obou tříd jsou světlé, třídy jsou prostorné a vybavení je na dobré úrovni. Hračky, dětský nábytek, hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a odpovídají věku i počtu dětí. Hračky i učební pomůcky jsou ve třídách ukládány tak, aby byly dostupné pro všechny děti. Podle potřeby se hračky i pomůcky postupně doplňují a obměňují. Uspořádání tříd vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Ve školním roce 2017/2018 byly, díky OP VVV Šablony I, zakoupeny digitální pomůcky pro rozvoj počítačové pregramotnosti dětí.

Třída **Berušek** (děti od 2-4 let) se nachází v původní budově. Při rekonstrukci v roce 2019 došlo i v této části MŠ k mnoha stavebním úpravám. Došlo zde k dispozičním změnám, byla položena nová podlaha ve třídě i v ložnici, dokončena výměna interiérových dveří, byly sníženy stropy, vybudována místnost a nové sociální zařízení pro personál. Díky tomu, že v nové budově je samostatná šatna, vzniklo v šatně třídy Berušek více prostoru.

Pro rozvoj počítačové pregramotnosti je třída vybavena digitální programovatelnou včelkou, digitálním mikroskopem a mluvícími skřipci. Ve třídě je k dispozici radiomagnetofon s CD přehrávačem. V roce 2019 byly nakoupeny nové koberce do herny, třída byla doplněna novými židlemi a dalším vybavením.

Třída **Včeliček** (děti ve věku od 4-7 let) se nachází v nové přístavbě. Vstupní hala navazuje na šatnu, ze které se vchází přímo do prostorné, členité herny. Z herny se dále vchází do umývárny a ložnice. Obě třídy jsou spojeny dveřmi. Děti ze třídy Včeliček tak procházejí třídou Berušek do jídelny na oběd a odpolední svačinu. I tato třída bylo v roce 2019 vybaveno novými koberci do herny, dále novými pracovními stoly pro děti, byly dokoupeny židle, několik lehátek, ložní prádlo a další vybavení.

Pro rozvoj počítačové pregramotnosti je v této třídě využíván dotykový počítač, digitální programovatelná včelka a mluvící skřipce. Ve třídě je k dispozici radiomagnetofon s CD přehrávačem.

Kancelář vedoucí učitelky, nacházející se v nové části budovy, je vybavena PC, barevnou tiskárnou a multifunkčním zařízením umožňujícím černobílý tisk, kopírování a skenování dokumentů. Toto vybavení je přístupné i ostatním pedagogům. Paní učitelky mají pro svou práci k dispozici také notebook.

V hospodářské části je kuchyň, sloužící jako přípravná a výdejna jídla také pro základní školu. Dále je zde umístěna kancelář vedoucí školní jídelny, šatna s pračkou a sušičkou pro vlastní praní prádla v MŠ, WC, sprchový kout a skladové místnosti. Hospodářská část je k mateřské škole připojena jídelnou, kde se děti stravují. Interiér byl ve školním roce 2017/2018 zmodernizován novou výmalbou a zakoupením nových jídelních stolů, židlí a skříněk.

Zahrada je prostorná, se vzrostlými stromy a keři. Plot v přední části sousedí s veřejnou vozovkou. Vybavení zahrady je na dobré úrovni - skluzavka, prolézačka, pískoviště, dřevěné domečky, pro hry dětí, lavičky a houpačky. Hračky pro využití na zahradě jsou uloženy v samostatném skladu. **Dle finančních možností zřizovatele je v plánu rekonstrukce zahrady.** Můžeme využívat i dětské hřiště u Základní školy v Provodově a hřiště „Pod Orelnou“ v Šonově.

Životospráva

Naše mateřská škola učí děti správným stravovacím návykům. Skladba jídelníčku je pestrá a vyvážená, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Plnohodnotnou stravu po celý den zajišťuje školní jídelna. Ve stravě je zařazen zvýšený podíl čerstvého ovoce a zeleniny, cereálního pečiva a mléčných výrobků. Od ledna 2014 jsou součástí jídelního lístku zveřejněny i alergeny. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly – nikdy ne delší tří hodin.

Děti ze třídy **Berušek** docházejí na oběd i obě svačinky do jídelny. Děti ze třídy **Včeliček** budou v tomto školním roce 2019/2020 **využívat jídelnu na oběd a na odpolední svačinu. Dopolnední svačina bude probíhat ve třídě, čímž se eliminuje narušování programu ve třídě Berušek při procházení do jídelny.** Při obědě roznášejí dětem stravu paní učitelky, na přidání si chodí děti samy k okénku a určují si další porci jídla individuálně. Do jídla děti nenutíme, po dohodě s rodiči se snažíme, aby jídlo ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Pro děti je zajištěn celodenní pitný režim - každé dítě má svůj hrneček, je určeno místo, kde si dle potřeby nalije čaj, ovocné šťávy, čistou vodu... Nejmladším dětem pomáhá paní učitelka.

Pravidla pro tvorbu jídelního lístku se řídí platnými vyhláškami („spotřební koš“). Podrobné informace lze získat ve vnitřním řádu školní kuchyně.

Mateřská škola má svůj pravidelný rytmus a časový program dne, který je však flexibilní a přizpůsobuje se aktuálním událostem a potřebám dětí. Po dohodě s rodiči je možný pozdější příchod dítěte do mateřské školy. Děti mají dostatek spontánního pohybu jak ve třídách, na zahradě, tak i ve volné přírodě v okolí školy.

Pobyt venku je každodenní, jeho délka se aktuálně přizpůsobuje počasí, zpravidla však bývá po dobu 2 hodin. Neuskutečňuje se pouze při velkém mrazu, inverzi, silném dešti a větru.

Odpolední klid je zajištěn. Do spánku děti nenutíme, součástí odpočinku na lehátku je pohádka nebo relaxační hudba. Dětem, které mají menší potřebu spánku, je vždy nabízena klidová činnost namísto odpočinku na lůžku.

Psychosociální podmínky

V září přizpůsobujeme veškeré činnosti nově příchozím dětem, starší kamarádi jim pomáhají v adaptaci na nové prostředí. Nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace a jejich režim je po domluvě s rodiči individuální. Snažíme se pro všechny děti vytvořit příjemné a pohodové prostředí, plné pochopení a prostoru pro individualitu každého dítěte.

Mezi dětmi a učitelkami existuje partnerský vztah, snažíme se o vytvoření atmosféry vzájemné důvěry, tolerance, solidarity, vzájemné podpory a pomoci. Děti jsou vedeny k tomu, aby se vzájemně respektovaly, aby se ve vztazích mezi dětmi neobjevovaly projevy šikany, předchází se sociálně patologickým a dalším negativním jevům. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Dětem jsou dávány jasné a srozumitelné pokyny, nejsou přetěžovány a učitelky se snaží navodit atmosféru klidu a pohody. Respektujeme individuální potřeby dětí, nabízíme možnost volby z různých činností. Je respektována dětská spontánnost s nezbytnou mírou omezení, vyplývající s dodržováním řádu mateřské školy. Pedagogové respektují potřeby dětí, zároveň jsou empatictí a vstřícní. Každý z pedagogů se snaží hodnotit pozitivně a zároveň se snaží rozvíjet silné stránky u každého z dětí.

Organizační podmínky

Vzdělání dětí se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Veškeré aktivity obsahují prvky hry a tvořivosti. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážen. S dětmi se pracuje v závislosti na charakteru aktivity buďto frontálně, zpravidla však ve skupinách nebo individuálně. Do programu je zařazován dostatek pohybových aktivit, které se uskutečňují jak uvnitř MŠ, tak venku. Významnou prevencí konfliktů mezi dětmi je stanovení a dodržování jasných a předem dohodnutých pravidel v jednotlivých třídách a místnostech školy.

Režim dne se v jednotlivých třídách částečně liší. Pro informovanost rodičů je vyvěšen v obou vstupních halách. Uspořádání dne je pak dostatečně pružné, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Učitelky se plně věnují dětem. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí

Po úspěšné realizaci OP VVV Šablony I jsme se začátkem školního roku 2018/2019 znovu zapojili do OP VVV Šablony II, kdy mateřská škola **čerpá dotaci na personální podporu – školní asistent a projektové dny. Realizace projektu Šablony II bude po dva školní roky 2018-2019 a 2019-2020.**

Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí Základní školy Provodov – Šonov a je řízena ředitelem školy. Za řízení organizace, výchovně vzdělávací proces, plánování a personál v mateřské škole zodpovídá vedoucí učitelka, která úzce pracuje s vedením školy, zřizovatelem, rodiči a personálem.

Vedoucí učitelka, ve spolupráci s ostatními pedagogy, vytváří školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a dohlíží na jeho naplňování. Zároveň vytváří evaluaci práce všech zaměstnanců, zaměstnance pozitivně motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Získané poznatky předává ředitelce MŠ.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se odvíjí od kontrolní a evaluační činnosti školy a využívá zpětné vazby k vyvození závěrů a cílů pro další práci.

Personální a pedagogické zajištění

Všechny pedagogické pracovnice splňují předepsanou odbornou kvalifikaci v oboru předškolní pedagogiky. Pedagogové si průběžně doplňují znalosti a vědomosti dle nabídek (vzdělávací centrum, odborné časopisy, individuální studium odborné literatury, zdravotní školení).

Začátkem školního roku 2016 se mateřská škola spolu se základní školou zapojila do programu s názvem: Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání. Škola čerpala podporu formou projektů zjednodušeného vykazování. Pedagogové si doplňovali vzdělání dle projektu, který byl realizován od září 2016 do srpna 2018. Vzdělání proběhlo v oblastech: osobnostně sociální rozvoj pedagogických pracovníků, matematické, čtenářské pregramotnosti a inkluze. Projekt byl zaměřen i na dvouleté děti, kdy se pedagogové zúčastnili školení pod názvem: Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi a zároveň byly poskytnuty finanční prostředky pro chůvu, která se o tyto dvouleté děti starala. Chůva

byla v mateřské škole na 8 měsíců, od listopadu 2016 do června 2017. **Po ukončení tohoto projektu jsme plynule navázali na Šablony II, kdy opět čerpáme personální podporu – školního asistenta a to po dva roky (do konce školního roku 2020).**

Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených pravidel: Školní řád, Provozní řád školy, Pracovní řád pro zaměstnance škol a školních zařízení, Vnitřní organizační řád pro pedagogické pracovníky školy, Vnitřní organizační řád pro provozní pracovníky školy, Pracovní doba zaměstnanců, Plán práce MŠ na příslušný školní rok.

Služby pedagogických pracovníků jsou organizovány takovým způsobem, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče. Pedagogické pracovníce vedou předepsanou třídní dokumentaci.

TŘÍDA BERUŠEK (děti 2-4 let)	TŘÍDA VČELÍČEK (děti 4-7 let)
Hana Novotná (učitelka)	Bc. Zuzana Uhlířová, DiS (zastupující vedoucí učitelka)
Věra Faltová (učitelka)	Bc. Jana Koucká (učitelka)
Naděje Hejzlarová (školní asistentka)	Terezie Vaňková (asistentka pedagoga)

Školnice:	Marcela Lelková
Vedoucí školní jídelny:	Václava Rejzková
Pracovnice provozu:	Václava Rejzková
Kuchařka:	Renata Škaldová

Spoluúčast rodičů

Mateřská škola má za cíl být rodinnou školou, otevřenou dětem i rodičům. Aby mohla být v oblasti péče o předškolní dítě vyhledávaným místem s dobrou pověstí, klade velký důraz na dobrou spolupráci s rodiči, podporuje vzájemnou komunikaci a snaží se zvyšovat důvěru ke školnímu prostředí. V rámci projektu Šablony I byla pro rodiče předškolních dětí celkem 12x pořádána odborně tematická setkání.

Minimálně jedenkrát do roka je rodičům a zákonným zástupcům dětí předložen anonymní dotazník, ve kterém mohou vyjádřit svůj názor na MŠ. Na začátku školního roku se pořádá informační schůzka pro rodiče, na které jsou rodiče seznámeni s organizačním chodem školy pro nový školní rok. Na tomto setkání je poskytnut také prostor pro diskusi.

Aktuální informace související s chodem MŠ mají rodiče k dispozici na webových stránkách školy nebo na nástěnkách v obou vstupních halách, kde jsou také prezentovány výstupy pedagogické práce.

Rodiče se mohou podle svého uvážení zapojit do oslav, besídek a jiného dění v MŠ. Mohou také podpořit školu drobnými pracemi, sponzorským darem či další spoluprací.

Mateřská škola poskytuje informace o kulturních a sportovních programech pro rodiny s dětmi, organizuje nabídky dětských knih, nabízí rodičům a dětem pomoc v oblasti logopedické péče či dalších specifických potřebách dítěte, přičemž respektuje soukromí a nezasahuje do vnitřních záležitostí rodiny.

Podmínky vzdělávání dětí se SVP a cizinců

Mezi děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je nutné věnovat zvýšenou péči, patří:

1. děti se zdravotním postižením (zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním, s vadami řeči, s více vadami, s autismem, se specifickými poruchami učení nebo chování závažnějšího charakteru)
2. děti se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení nebo chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání),
3. děti se sociálním znevýhodněním (např. děti s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou, z nevýhodného rodinného prostředí, z cizojazyčného prostředí - např. děti přicházející v rámci migrace ze zahraničí). (Školský zákon č. 561/2004 Sb. § 16, Jucovičová, Praha 2006)

Naším cílem je vytvářet kvalitní inkluzivní prostředí, jež umožňuje všem dětem v maximální míře rozvoj jejich vnitřního potenciálu.

Mateřská škola má bezbariérový přístup. V současné době nenavštěvuje MŠ žádné dítě s **tělesným postižením**.

Naše strategie při vzdělávání dětí se SVP

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem a metod vzdělávání
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- směřování k osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky
- intenzivní spolupráce s rodiči, školskými poradenskými zařízeními i s dalšími odborníky
- zajištění asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Mateřská škola vypracovává plán pedagogické podpory (PLPP) a zakládá portfolio dítěte, které v případě vyšetření v poradenském zařízení může sloužit odborníkům jako další zdroj informací o dítěti. Na základě vyšetření dítěte doporučí poradenské zařízení konkrétní postupy práce s dítětem, které jsou zpracovány do IVP (individuální vzdělávací plán), nebo ze kterých vyplývá nárok na další formy podpory (přidělení asistenta pedagoga, kompenzační pomůcky, atd.). IVP je vypracován tak, aby směřoval k optimálnímu rozvoji osobnosti dítěte a jeho maximální možné samostatnosti. Při tvorbě IVP spolupracuje pedagog s asistentem i s rodiči dítěte.

Dětem **odlišné národnosti**, respektive dětem, jejich rodiče nemají českou národnost, je věnována individuální péče, zejména v oblasti řečových dovedností a adaptace na prostředí mateřské školy. V takových případech se pedagog při tvorbě PLPP a jeho uplatňování zaměřuje na spolupráci s rodinami dětí i s odborníky. Pro zefektivnění vzdělávání v této oblasti je navrhována širší spolupráce se speciálním pedagogem, pravidelné konzultační schůzky s rodiči, zajištění dalších speciálních učebních pomůcek či využití služby tlumočnicka.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při pozorování a pedagogické diagnostice se zaměřujeme nejen na včasné rozpoznání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, ale také na vyhledávání dětí s nadáním či talentem. Spolupracujeme s rodiči dětí, případně doporučíme další odborný postup (návštěvu poradenského zařízení). Děti nadané se mohou rozvíjet během běžné výuky a dále v nadstandartních aktivitách, které pro ně učitelka vytváří tak, aby podpořila jejich schopnosti a dále je rozvíjela. Pro zefektivnění

vzdělávání v této oblasti je navrhováno využití asistenta pedagoga, pořízení dalších speciálních učebních pomůcek (PC, encyklopedie, centra aktivit) či spolupráce s odborníkem v oblasti nadání.

Naše strategie při vzdělávání dětí nadaných

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem a metod vzdělávání
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- nabídka aktivit podle zájmů a mimořádných schopností dětí avšak bez omezení pestrosti a šíře obvyklé vzdělávací nabídky, aby nedocházelo pouze jednostrannému rozvoji
- intenzivní spolupráce s rodiči, školskými poradenskými zařízeními i odborníky

Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Dle školského zákona (561/2004 Sb. § 34 ods.1) jsou do mateřské školy přijímány děti zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

Dvouleté děti zpravidla zařazujeme do třídy Berušek, které je určeno pro mladší děti (zpravidla od 2 do 4 let). Didaktické pomůcky a hračky, které jsou dětem v této třídě k dispozici, odpovídají věku dětí. Nebezpečné předměty jsou umístěny mimo dosah. Vhodnost didaktických pomůcek a materiálů je na posouzení zkušených učitelek. Prostředí třídy umožňuje dostatečný prostor pro volný pohyb, hru a klid pro odpočinek. Vybavení třídy vyhovuje hygienickým požadavkům. Podmínky vzdělávání konzultujeme s rodiči a v případě potřeby je přizpůsobujeme konkrétnímu dítěti. Snažíme se maximálně usnadnit adaptaci dvouletých dětí na nové prostředí. Důraz je kladen na dodržování rituálů, aby se předcházelo zklamání a nejistotě u dětí. Dětem jsou nabízené řízené i volné činnosti, které jsou adekvátní jejich věku.

Pobyt dětí na školní zahradě je ošetřen vnitřním předpisem školy. Některé herní prvky, kterými je zahrada MŠ vybavena, nejsou pro tuto věkovou skupinu zcela vhodné a učitelky musí zvážit situaci a schopnosti jednotlivých dětí. Při pobytu venku je zajištěno časové překrývání učitelek i možnost dozoru další dospělé osoby (školní asistent, asistent pedagoga).

Spolupráce s organizacemi

- Speciálně pedagogické centrum Náchod
- Pedagogicko-psychologická poradna Náchod
- Mgr. Jana Cozlová, klinický psycholog, Náchod
- Mgr. Radka Stratílková, klinický logoped, Dobruška

- Dětská skupina Mraveniště Dobrá Dědina z. s.
- Divadelní agentura Úsměv, Dvůr Králové nad Labem
- Dům dětí a mládeže Stonožka, Nové Město nad Metují
- Městský klub Nové Město nad Metují
- Plavecký bazén, Náchod
- Obecní úřad Provodov-Šonov
- Ski Areál, Olešnice v Orlických horách
- Ski Areál, Sedloňov
- ZŠ Provodov-Šonov
- ZUŠ Nové Město nad Metují

4 Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy

Mateřská škola je otevřena od 6:30 do 16:00 hodin. Přivádění a vyzvedávání dětí z MŠ se z organizačních důvodů v jednotlivých třídách poněkud liší. Následující časy jsou pouze obvyklé, po domluvě s učitelkou může rodič přivést nebo vyzvednout dítě i v jinou dobu

	třída Berušek	třída Včeliček
Přivádění dětí do MŠ	do 8:00	do 8:15
Vyzvedávání dětí z MŠ	od 11:45 do 12:00 od 14:30	od 12:15 do 12:30 od 14:30

Přijímání dětí

Při přijímání dětí do mateřské školy vycházíme z daných kritérií a místních podmínek. Při rozdělování dětí do tříd přihlížíme k různorodému složení třídy i k přání rodičů. Každému nově přichozímu dítěti je umožněna přiměřená doba na adaptaci a jsou vytvořeny potřebné podmínky pro nenásilné začlenění. Zpravidla přijímáme děti od 3 do 6 let.

Termín pro podání žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání stanoví ředitelka po dohodě se zřizovatelem a vedoucí učitelkou v období od 2. května do 16. května. Termín bude vždy řádně zveřejněn podle §34 odst. 2, zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Dále může být dítě přijato kdykoliv v průběhu roku, pokud to dovolují kapacitní podmínky. Na základě žádosti zákonného zástupce vydává ředitelka ve správním řízení rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., a zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Přednostně jsou do mateřské školy k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti s odkladem povinné školní docházky. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, bude předškolní vzdělávání povinné. Dále jsou děti přijímány podle kritérií, která si ředitelka MŠ pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání stanovila a zákonný zástupce s nimi předem seznámila. Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. To se netýká dětí přijímaných k povinnému předškolnímu vzdělávání.

Povinné předškolní vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte na ZŠ, je předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:15 do 12:15 hodin (rozsah povinného předškolního vzdělávání jsou 4 hodiny). Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje řád školy.

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání. Pokud bude dítě vzděláváno touto formou, je zákonný zástupce povinen informovat o této skutečnosti ředitelku školy.

Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena třetí středu v listopadu. Náhradní termín je stanoven na druhou středu v prosinci. Ověřování bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, hrou i nahlédnutím do portfolia dítěte (práce výtvarné, grafomotorická cvičení, apod.). Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání. Po jeho ukončení nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Uspořádání tříd

MŠ Provodov – Šonov je rozdělena na dvě samostatné. Celková kapacita MŠ je 36 dětí (18 v každé třídě). V důsledku rekonstrukce a přístavby MŠ bude od 1. 1. 2020 celková kapacita navýšena na 50 dětí. Uspořádání tříd je heterogenní. Rozdělení dětí do tříd je na základě věku dítěte, individuálních potřeb dítěte či přání rodičů.

Pro mladší děti (zpravidla od 2 do 4 let) je určena třída **Berušek**. Ve školním roce 2019/2020 je ve třídě 9 chlapců a 9 dívek. Výchovně vzdělávací proces zajišťují dvě pedagogické pracovnice a školní asistentka (viz kapitola č. 3 Podmínky vzdělávání, Personální a pedagogické zajištění).

Pro starší děti (zpravidla ve věku od 4 do 6 let) je určena třída **Včeliček**. Ve školním roce 2019/2020 je ve třídě 9 chlapců a 9 dívek. Předškoláků je 15, žádný s odkladem školní docházky. Výchovně vzdělávací proces zajišťují dvě pedagogické pracovnice a asistentka pedagoga (viz kapitola č. 3 Podmínky vzdělávání, Personální a pedagogické zajištění).

Organizační řád

Předškolní vzdělávání dětí probíhá v jednotlivých třídách v níže uvedeném denním režimu. Časové rozvržení činností je pouze orientační a odvíjí se od aktuální situace.

	Berušky	Včeličky
Ranní hry individuální péče	6:30 - 8:00	6:30 - 8:15
Pohybové aktivity	8:00 - 8:30	8:15 - 8:45
Hygiena, přesnídávka	8:30 - 9:00	8:45 - 9:15
Řízené činnosti	9:00 - 9:15	9:15 - 9:45
Příprava a pobyt venku	9:15 - 11:15	9:45 - 11:45
Hygiena, oběd	11:15 - 11:45	11:45 - 12:15
Odpočinek, hygiena	11:45 – 14:00	12:15 – 14:00
Aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku	13:15 – 14:00	13:15 – 14:00
Hygiena, odpolední svačina	14:00 - 14:30	14:00 - 14:30
Odpolední činnosti	14:30 - 16:00	14:30 - 16:00

Pobyt venku je každodenní, jeho délka se aktuálně přizpůsobuje počasí, zpravidla však bývá po dobu 2 hodin. Neuskutečňuje se pouze při velkém mrazu, inverzi, silném dešti a větru.

O pořádání mimořádných školních a mimoškolních akcí mateřská škola informuje v dostatečném předstihu zákonné zástupce dětí písemným upozorněním umístěným na veřejně přístupném místě ve škole a na webových stránkách školy. U akcí spojených s mimořádnými finančními výdaji pro zákonné zástupce, je účast dítěte možná jen s jejich souhlasem.

Předem známou nepřítomnost dítěte oznamují zákonní zástupci škole písemně (omluvný list), nebo osobně učitelce mateřské školy. Nepřítomnost pro onemocnění, nebo úraz oznamují zákonní zástupci bez zbytečného odkladu, včetně předpokládané doby nepřítomnosti dítěte v mateřské škole, osobně, písemně nebo telefonicky.

Zákonní zástupci dítěte informují mateřskou školu o každé změně zdravotní způsobilosti dítěte, o větších zdravotních potížích a dalších závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání dítěte.

V případě mimoškolních či nadstandartních akcí je zajištěno časové překrývání obou učitelek a možnost dozoru další dospělé osoby (školní asistent, chůva, učitelka).

5 Charakteristika vzdělávacího obsahu

Motto ŠVP je: „Zdravé a spokojené dítě“.

Náš ŠVP je zaměřen na prohlubování sounáležitosti s přírodou a podporu zdraví dětí. Vzdělávací obsah je rozdělen do tematických bloků a paní učitelky je rozpracovávají tak, aby respektovaly věkové složení, dosavadní i předchozí poznatky a zkušenosti dětí v jednotlivých skupinách, jejich individualitu a nadání. Jednotlivé bloky jsou zaměřeny na seznamování dětí s přírodou, se změnami v přírodě, které s sebou přináší změny ročních období, počasí v jednotlivých ročních obdobích, seznamování s některými typickými znaky jednotlivých ročních období, seznamování s flórou a faunou typickou nejen pro naše podnebí. Děti jsou vedeny k pochopení určitých souvislostí a logického myšlení (např. květiny nemohou kvést v zimě, protože ke svému růstu potřebují teplo, světlo a vláhu). Bloky na sebe logicky navazují a vzájemně se prolínají. Směřují k vedení dětí k ochraně životního prostředí a přírody, přičemž využíváme přírodních farem a statků a vše se dětem snažíme ukázat názorně.

Hlavní vzdělávací nabídka je doplněna o rozvoj hrubé motoriky, formou plaveckého výcviku, lyžařského výcviku a zapojením do programu obce Sokolské „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“. V rámci projektu „Předškolák“ mají děti možnost adaptovat se na prostředí ZŠ v Provodově. Čtyřikrát ročně navštěvují děti DDM Stonožka v Novém Městě nad Metují, aby se seznámili s prací s keramikou. Děti se účastní také různých kulturních akcí v obci (vystoupení dětí s pásmem při „Vítání občanů“, Mikulášská besídka, apod.).

Hlavní cíl

Cílem našeho ŠVP je pomoci dětem získávat potřebné poznatky o světě, lidech, tradicích a přírodě. Hravou formou, na základě prožitých zkušeností, umožnit dětem získávání nových vědomostí, základních schopností a dovedností, důležitých pro celý další život. Snažíme se zejména o všestranný rozvoj dítěte v oblasti fyzické, psychické a sociální, a to v klidném prostředí, bez stresu, napětí a nejistoty. Vytvářením vzájemné důvěry, tolerance a ohleduplnosti mezi dětmi a dospělými a dětmi navzájem, chceme dětem umožnit prožívat dobrodružství, ale i obyčejné věci.

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Touto formou a na základě aktivní účasti dítěte naplňujeme konkrétní vzdělávací cíle a napomáháme dítěti získávat potřebné klíčové kompetence.

Dlouhodobá strategie

Našimi hlavními úkoly je:

- vytvářet vhodné prostředí, které poskytuje dostatek podnětů k aktivnímu rozvoji, samostatnosti, zdravému sebevědomí, sebejistotě a tvořivosti dětí
- aktivně spolupracovat s rodinou dítěte
 - spolupracovat s rodiči při adaptaci dítěte na prostředí MŠ
 - umožnit rodičům přístup do MŠ v průběhu celého dne po předchozí domluvě s učitelkou
 - umožnit rodičům účastnit se na ranních hrách MŠ
 - pořádat společné akce pro rodiče a děti
 - pořádat individuální konzultační schůzky s rodiči
 - společně se snažit o harmonické utváření osobnosti dítěte a doplňovat rodinnou výchovu

- podporovat profesní růst pedagogů
 - účast na odborných seminářích dle zaměření učitelky a dle potřeb MŠ
 - samostudium a následné předávání získaných poznatků s kolegy
 - vzájemné návštěvy ve třídách i v jiných MŠ apod.
- prohlubovat a rozšiřovat spolupráci se zřizovatelem, základní školou a veřejností
 - ve spolupráci se zřizovatelem zlepšit prostředí mateřské školy, dotváření estetického prostředí celého objektu a zahrady
 - zajímat se o dění v obci, účastnit se veřejných vystoupení a soutěží v rámci obce jako jsou vítání občánků apod.
 - rozšiřovat vzájemnou účast na akcích ZŠ a MŠ (setkávání s předškoláky, besídky ...)

Metody a formy práce

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte je nutné uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce. V naší práci se zaměřujeme na tyto metody práce s dětmi:

- **prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí**
 - přímé zážitky dítěte
 - podporují potřebu objevovat a přinášejí radost z učení
- **situační učení**
 - vytváření a využívají situací, které poskytují srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **spontánní sociální učení**
 - poskytovat dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- **a další metody práce s dětmi** (kognitivní, dramatické...)

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené. Specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání, je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší **skupině** či **individuálně**. Další možnost práce s předškolními dětmi představuje **hromadná** forma práce.

Průběh vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Ačkoliv jsou záměry předškolního vzdělávání společné pro všechny děti, které naší mateřskou školu navštěvují, dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a dětem nadaným přizpůsobujeme vzdělávání tak, aby vyhovovalo jejich potřebám a možnostem. Na tvorbě optimálních podmínek pro vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných spolupracujeme s odborníky a zákonnými zástupci dítěte. Poté, co se škola seznámí na základě zprávy z poradenského zařízení, s příznámým stupněm podpory, snaží se zajistit odpovídající podmínky vzdělávání. Jsou vytvářeny a postupně realizovány různé druhy tzv. podpůrných opatření (vyhláška č.27/2016 Sb.). Do doby doručení vyjádření poraden škola poskytuje dítěti první stupeň podpory.

Možné formy podpory:

- úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek aj.
- vzdělávání podle IVP (individuálního vzdělávacího plánu)
- využití asistenta pedagoga
- využití dalšího pedagogického pracovníka

Metody a formy vzdělávání dítěte se SVP

- způsoby výuky dle konkrétní situace
- individuální práce s dítětem
- strukturalizace činností (často vizualizované řazení po sobě jdoucích činností)
- kooperativní učení (vzdělávání v malých skupinách)
- výuka respektující styly učení (styl jakým dítě přijímá a zpracovává informace)
- prevence únavy a podpora koncentrace pozornosti (relaxační kout, krátká cvičení na hrubou motoriku)
- kontrola pochopení osvojovaných znalostí (opakování)

Metody a formy práce s nadaným dítětem

- přizpůsobovat podmínky a činnosti individuálním potřebám konkrétního dítěte
- zajistit vhodné programy a využití digitálních technologií
- nabídnout dítěti možnost prezentace získaných dovedností
- sdílení se staršími dětmi
- spolupráce se ZŠ

Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Práce učitelů s dětmi ve věku od dvou do tří let

- neustálý dohled nad mladším dítětem, předcházet možným rizikům
- nepřetěžovat dítě činnostmi, ke kterým ještě nedozrálo
- rozvíjet hrubou motoriku, zejména udržení rovnováhy, chůze po špičkách, skoky snožmo
- podporovat stavění z kostek (komín o 10 kostkách)
- rozvíjet vizuomotoriku
- podporovat kresbu (čmárání, čára svislá, vodorovná ...)
- rozvoj řeči (od krátkých vět k rozvinutým, výslovnost, srozumitelnost)
- práce s říkadly s pohybovým doprovodem, rytmizace
- hraní hudebně-pohybových her

6 Vzdelávací obsah

Obsah předškolního vzdělávání slouží k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Stanovuje se pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 (7) let. Vzdelávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Každá z uvedených vzdělávacích oblastí zahrnuje vzájemně propojené kategorie:

- dílčí cíle
- vzdělávací nabídku
- očekávané výstupy (předpokládané výsledky)

Na základě vzdělávacího obsahu jsou vytvářeny základy těchto klíčových kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a personální kompetence
- činnostní a občanské kompetence

Integrované bloky

Výchova a vzdělávání v naší MŠ je rozpracována do čtyř integrovaných bloků korespondujících s ročními obdobími. Integrovanými bloky každou třídu provází jejich kamarád – Včelka/Beruška. Každý integrovaný blok je rozdělen na dílčí integrované bloky, které jsou charakterizovány vzdělávacími cíli, očekávanými výstupy a možnou nabídkou činností.

Názvy jednotlivých integrovaných bloků a dílčích integrovaných bloků:

Barevný podzim	- Naše nová kamarádka Včelka/Beruška
	- Podzim se Včelkou/Beruškou
	- Včelka/Beruška ukládá přírodu ke spánku
Kouzelná zima	- Kouzlo vánoc se Včelkou/Beruškou
	- Sportujeme s Včelkou/Beruškou a staráme se o své zdraví
	- Pohádková zima s Včeličkou/Beruškou
Rozkvetlé jaro	- Včelka/Beruška vítá jaro
	- Se Včelkou/Beruškou poznáváme naši zemi
	- Beruška/Včelička a děti představují svou rodinu
Zábavné léto	- Beruška / Včelička se těší na prázdniny
	- Užíváme léto s Včeličkou/Beruškou

Časový rozsah: ZÁŘÍ, ŘÍJEN, LISTOPAD

Charakteristika integrovaného bloku

- seznámení nových dětí s prostředím MŠ, odloučení od rodičů, začlenění nově příchozích dětí do kolektivu
- osvojení pravidel a zvyklostí a režimu dne v MŠ
- pozorování změn v přírodě spojených s typickými znaky nastupujícího podzimu (padání listů, zrání kaštanů, sklizeň ovoce, houbaření, podzimní mlhy, déšť)
- využití přírodnin při výtvarných činnostech
- seznamujeme se s volně žijícími zvířaty a jejich přípravou na zimní období

Dílčí integrované bloky

1. **Naše nová kamarádka Včelka/Beruška** (září)
 - adaptace, barvy, tvary, ...
2. **Podzim se Včelkou/Beruškou** (říjen)
 - plody podzimu, odlet ptactva, spadané listy, Halloween, podzimní počasí, ...
3. **Včelka/Beruška ukládá přírodu ke spánku** (listopad)
 - zimní spánek, zvířátka na podzim, příprava na adventní svátky, pouštění draka, sv. Martin ...

1. Naše nová kamarádka Včelka/Beruška

Vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Návrhy činností

- představení sebe a své rodiny (jak se jmenuji a kde bydlím, kolik mi je let, co rád dělám, co umím, co nerad dělám, co bych rád dělal ve školce)
- aktivity podporující sblížení dětí (oslavy narozenin a svátků – vytvoření narozeninového kalendáře)

- didaktické hry pro dobré zvládnutí adaptace (najdi svoji značku, kam ukládáme hračky, co do školky nepatří ...)
- rytmizace: běh a chůze na různé rytmy, umím vytleskat své jméno....

2. Podzim se Včelkou/Beruškou

Vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Návrhy činností

- předmatematická gramotnost: počítání ovoce, zeleniny, rozlišování tvarů, hra s listy...
- pokusy a pozorování barev v přírodě a okolo nás, míchání barem
- poznávání plodů a listů zrakem, hmatem, čichem, chutí, pozorování velikostí
- modelování, práce s přírodninami, popis podzimního počasí a změn v přírodě
- cvičení motivované podzimními pracemi, pohybem zvířat, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů na místě)

3. Včelka/Beruška ukládá přírodu ke spánku

Vzdělávací cíle

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj kooperativních dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Očekávané výstupy

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Návrhy činností

- hudebně pohybové hry, písničky, básničky
- čtení tematických příběhů, zpětná vazba od dětí, převyprávění příběhu, dramatizace
- mluvní rozcvičky: dechová cvičení (prodloužený nádech nosem, výdech přes ústa, krátké a rychlé dýchání), gymnastika mluvidel (cvičení rtů, dolní čelisti, hybnost jazyka), artikulační cvičení (samohlásky, hlásky P, B, M, F, V, H, CH)
- hry na rozvoj všech smyslů
- podpora jemné motoriky – rozvíjení zručnosti, lepení, modelování, muchlání různých materiálů zapojujeme dlaně a prsty na ruku

Časový rozsah: PROSINEC, LEDEN, ÚNOR

Charakteristika integrovaného bloku

- tradice spojené s vánočními a adventními, rozvoj tvořivosti, prožívání adventního času
- rozvoj citlivosti a vnímavosti, umět obdarovat a také dárky přijímat, umět poděkovat, ale také vědět, že od cizích si nic nebereme, umět odmítnout a říci ne
- zimní příroda a počasí - co si v zimě obléknou
- objevy a pokusy - sníh, voda a led
- zimní radovánky – sportujeme, učíme se předcházet zraněním při zimních sportech
- poznávat svoje tělo, jak pečovat o své zdraví

Dílčí integrované bloky

4. **Kouzlo vánoc se Včelkou/Beruškou** (prosinec)
 - Mikuláš a čert, advent a vánoce, zvyky a tradice, ...
 5. **Sportujeme s Včelkou/Beruškou a staráme se o své zdraví** (leden)
 - zima a zimní sporty, lidské tělo a naše zdraví, zoubky, ...
 6. **Pohádková zima s Včeličkou/Beruškou** (únor)
 - pohádky, kniha, příroda v zimě, karneval, pokusy se sněhem, svátek sv. Valentýna, ...
4. Kouzlo vánoc se Včelkou/Beruškou

Vzdělávací cíle

- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

Návrhy činností

- cvičení na vánoční besídku, besídka pro rodiče
- příprava na Mikuláše a čerta
- vánoční a zimní výzdoba třídy a celé MŠ, strojení stromečku
- tvoření a zdobení vánočního cukroví
- dopis Ježíškovi
- povídání si o vánočních zvycích a tradicích. Seznámení, jak to chodí ve světě
- podpora jemné motoriky – stříhání papíru, uvolňovací cviky, navlékání předmětů na nit – vánoční řetěz ...

5. Sportujeme s Včelkou/Beruškou a staráme se o své zdraví

Vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Očekávané výstupy

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví podporovat a které je mohou poškozovat
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Návrhy činností

- příroda v zimě (pomoc ptáčkům, zvířátkům, výroba krmítka, návštěva krmelce ...)
- zimní radovánky - sáňkování, bobování, stavění sněhuláků
- části lidského těla, prevence zdraví, lékař, telefonní číslo 155, bylinky, léky, lékárna, hygiena, kapesník, mýdlo, čistota a špína, správné oblékání, otužování, naše zoubky
- vnímání vlastního těla – tlukot srdce, chlupy, řasy, dýchání, jak naše tělo funguje
- grafomotorika – uvolňování ruky a zápěstí, malujeme sněhuláka, kopce se sněhem...

6. Pohádková zima s Včeličkou/Beruškou

Vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Návrhy činností

- tematická divadelní představení
- pozorování zimní přírody (sníh, mráz, rampouchy, ledové květy)
- pokusy se sněhem a ledem
- hry s barvami a různými materiály, pokusy s gravitací a tekutinami
- čtení tematických příběhů, zpětná vazba od dětí, převyprávění příběhu, dramatizace
- mluvní rozvíčky: dechová cvičení (krátký a dlouhý výdech a nádech, přerušovaný výdech), gymnastika mluvidel (hybnost jazyka), artikulační cvičení (hlásky N, D, T, Ň, Ď, Ť, K, G, J)

Časový rozsah: BŘEZEN, DUBEN, KVĚTEN

Charakteristika integrovaného bloku

- vynášení smrtky, přivítání jara, velikonoční svátky, zvyky a tradice
- zvířata na jaře, návrat ptáků z teplých krajín, probouzení zvířat ze zimního spánku
- jarní květiny
- třídění odpadu, recyklování, ochrana životního prostředí
- naše planeta, seznámení s jinými kulturami, symboly naší vlasti
- kniha, výroba vlastní knihy, návštěva knihovny
- hmyz
- svátek maminek, vztahy mezi lidmi, mezi členy rodiny, besídka pro maminku
- seznámení se s různými povoláními
- svátek Čarodějnic

Dílčí integrované bloky

7. **Včelka/Beruška vítá jaro** (březen)
 - zvířátka a jejich mláďátka, první jarní květiny, měsíc knihy, Velikonoce ...
8. **Se Včelkou/Beruškou poznáváme naši zemi** (duben)
 - Den Země – ekologie, vesmír, Česká republika, Velikonoce, čarodějnice, ...
9. **Beruška/Včelička a děti představují svou rodinu** (květen)
 - hmyz, zápis do školy, svátek maminek, moje rodina, povolání ...

7. Včelka/Beruška vítá jaro

Vzdělávací cíle

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film,

Návrhy činností

- procházky po okolí, pozorování jarní přírody
- didaktické hry na téma jarní květiny, mláďátka

- poznávání zvířat podle zvuku (a dalších zvuků dne, hudebních nástrojů atd.)
- návštěva knihovny
- seznámení se tradičními velikonočními zvyky, koledami, výroba velikonočních dekorací, pletení pomlázky, výroba kraslic
- pokusy a pozorování barev v přírodě a okolo nás, míchání barem, kvetoucích stromů, jak klíčí semínka, jak rostou listy, hmatem, čichem, chutí, pozorování velikostí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

8. Se Včelkou/Beruškou poznáváme naši zemi

Vzdělávací cíle

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Návrhy činností

- výtvarné činnosti na téma naše vlajka, naše země / planeta
- hry na kosmonauty, zhlédnutí filmu o vesmíru
- návštěva planetária, muzea
- poslechnout si a zazpívat naši hymnu
- vyhledat na procházkách kontejnery a třídít do nich odpady z MŠ
- Čarodějnice – výklad podstaty, četba pohádek s čarodějnicí, výroba čarodějnic - masky, pálení čarodějnic – opékání buřtíků

9. Beruška/Včelička a děti představují svou rodinu

Vzdělávací cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Návrhy činností:

- odkud přicházím, představení sebe a své rodiny
- nacvičování besídky pro maminky, výroba dárečků
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, úcta ...)
- čtení tematických příběhů, zpětná vazba od dětí, převyprávění příběhu, dramatizace
- mluvní rozcvičky: dechová cvičení (opakování z předch. měsíců), gymnastika mluvidel (opakování z předchozích měsíců), artikulační cvičení (hlásky C, S, Z, Č, Š, Ž, L, R, Ř)
- hraní si na ... zkoušet si různá povolání
- exkurze u hasičů, na poště, návštěva policistů

Časový rozsah: ČERVEN, ČERVENEC, SRPEN

Charakteristika integrovaného bloku:

- poznávání svého bydliště a blízké okolí
- téma dopravy a bezpečnosti silničního provozu
- blížící se konec školního roku v duchu zábav, radosti a her
- oslava dne dětí, výlety
- loučení s předškoláky
- letní období umožňuje přenášet činnosti do přírody, maximum času stráveného venku
- rozvíjet fyzickou zdatnost, vytrvalost, užívat si spontánních her a činností na zahradě

Dílčí integrované bloky

10. **Beruška / Včelička cestuje po městech a vesnicích**
 - Den dětí, loučení se školáky, moje město x vesnice, doprava,
11. **Užíváme si léto s Včeličkou/Beruškou** (červenec, srpen)
 - opakování poznaného, letní sporty, prázdninové zážitky ...

10. Beruška / Včelička cestuje po městech a vesnicích

Vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení

Návrhy činností

- rozdíl mezi městem a vesnicí, jak vypadá život ve městě a jak na vesnici...
- rozhovory na téma bezpečnost silničního provozu, diskuse nad obrázky
- jízdy na koloběžkách, tříkolkách
- pracovní listy s dopravní tematikou

- didaktické hry – co létá, jezdí, pluje
- poznávání dopravních prostředků po zvuku

11. Užíváme si léto s Včeličkou/Beruškou

Vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Návrhy činností

- výtvarné zpracování zážitků z rodinné dovolené a výletů
- opakování básní a písní
- čtení a prohlížení knih a časopisů
- hry s pískem a vodou, hry na zahradě, dlouhé procházky a výlety
- příprava třídy, školky na nový školní rok

Evaluační systém školy

Evaluace a autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí
- rozhovorů s dětmi
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách
- hospitační a kontrolní činnosti

Systém evaluace a hodnocení v rámci MŠ

Evaluaci rozdělujeme na vnější, na úrovni školy, třídy a hodnocení dětí.

Zásady evaluace:

- uvědomovat si nedostatky, nalézat a pojmenovávat zejména to, co se nám nedaří
- odhalovat příčiny, proč tomu tak je
- volit nové, účinnější postupy, ty zpětně vyhodnocovat
- neustále porovnávat s cíli, podmínkami, riziky

Vnější evaluace

- rodiče
- vedení a pedagogů základní školy
- Pedagogicko psychologická poradna
- zřizovatel
- krajský úřad
- Česká školní inspekce
- hygienická stanice

Evaluace na úrovni školy – vypracovává vedoucí učitelka

- hodnocení mateřské školy k 31.8.
- hospitace pedagogických pracovníků dle plánu hospitací
- kontrola práce personálu dle potřeby
- hodnocení ŠVP a TVP k 31.8.
- hodnocení pedagogů dle autoevaluace k 31.8.

Evaluace na úrovni třídy – vypracovávají učitelky na třídách

- diagnostika třídy k 30.9.
- hodnocení TVP k 31.8.
- sebereflexe pedagogů k 31.8.
- evaluace školního roku k 31.8.
- evaluace výchovy a vzdělávání na třídách k 31.8.
- hodnocení naplňování cílů v tématech po skončení bloku

Hodnocení dětí – vypracovávají učitelky na třídách

- Diagnostika dítěte probíhá průběžně. Je rozdělena do 12 oblastí, které jsou, podle plánu pedagogické diagnostiky, hodnoceny průběžně. Každá oblast je hodnocena 2x za rok (v rozmezí přibližně pěti měsíců). Výsledky jsou zaznamenávány v Záznamovém listě pedagogické diagnostiky

Cílem hodnocení dítěte je zjištění pokroku, kterého dítě dosáhlo, určení jeho silných a slabých stránek a stanovení dalších možností, které budou směřovat k rozvoji jeho osobnosti.

Nástroje hodnocení

- hospitační a kontrolní činnost vedení školy
- rozhovory s pedagogy a personálem školy
- sebereflexe pedagogů
- evaluace plnění výchovných cílů
- dotazníky
- rozhovory se zákonnými zástupci dětí
- analýza školní dokumentace
- analýza prací dětí
- prohlídka prostor a vybavení školy
- závěry kontrolní činnosti ČŠI a zřizovatele
- zápisy z pedagogických a provozních rad
- finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků
- rozbor hospodaření a ukazatele nákladovosti
- výsledky inventarizace majetku

Hospitační a kontrolní činnost

Hospitační činnost je prováděna dle plánu nebo dle aktuální potřeby a to vedoucí učitelkou. Ta zaznamenává výsledky a poté je projednává s učitelkou. Nedostatky jsou projednány a napravovány, zápisy jsou posléze zakládány a předávány ředitelce.

Rodičům jsou na začátku školního roku rozdány dotazníky ohledně celkové spokojenosti. Spokojenost rodičů je projednávána na společných schůzkách. Veškeré zjištěné skutečnosti slouží jako zpětná vazba pro zlepšení celé práce MŠ.

Pedagogické a provozní rady

Pedagogické a provozní rady probíhají vždy první pondělí v měsíci. Řešeny jsou otázky ohledně organizace dne, vzdělávacího plánu a provozu MŠ. Všichni pracovníci mají možnost vyjádřit svůj názor, přijít s novými nápady a podílet se na chodu MŠ. Z každé pedagogické rady je vytvořen zápis, který je archivován.

Vypracovaly: vedoucí učitelka Mgr. Renáta Škaloudová
zastupující vedoucí učitelka Bc. Zuzana Uhlířová, DiS.